

SENAT DE BELGIQUE

SESSION DE 1993-1994

21 AVRIL 1994

Proposition de loi modifiant la durée de la prescription pour certains crimes commis contre des mineurs d'âge

(Déposée par Mme Herzet)

DEVELOPPEMENTS

L'article 21 du titre préliminaire du Code de procédure pénale traite des prescriptions de l'action publique pour la poursuite des faits à caractère pénal.

Un crime est prescrit après 10 ans, un délit après 5 ans, et une contravention après 6 mois.

Les règles de prescription étant liées à la nature pénale du fait incriminé, si un crime fait l'objet d'une correctionnalisation par le biais des circonstances atténuantes prévues par l'article 79 du Code pénal, il se transforme en délit et, dès lors, c'est la prescription de 5 ans applicable aux délits qui le concernera désormais.

Cette règle générale devrait pourtant être nuancée, tant il est vrai que certains crimes sont ressentis par l'opinion publique comme étant plus particulièrement odieux que d'autres. C'est le cas des crimes commis dans le cadre de l'exploitation sexuelle des jeunes enfants, crimes qui sont visés par les articles 372 à 386ter du Code pénal.

BELGISCHE SENAAT

ZITTING 1993-1994

21 APRIL 1994

Voorstel van wet houdende wijziging van de verjaringstermijn voor bepaalde misdaden gepleegd op de persoon van een minderjarige

(Ingediend door mevrouw Herzet)

TOELICHTING

Artikel 21 van de voorafgaande titel van het Wetboek van strafvordering handelt over de verjaring van de strafvordering voor misdrijven met een strafrechtelijk karakter.

De verjaringstermijn voor een misdaad is 10 jaar, voor een wanbedrijf 5 jaar en voor een overtreding 6 maanden.

Daar de verjaringsregels gekoppeld zijn aan de strafrechtelijke aard van de ten laste gelegde feiten, wordt een misdaad die op grond van de verzachtende omstandigheden waarin artikel 79 van het Strafwetboek voorziet, naar een correctionele rechtbank wordt verwezen, omgezet in een wanbedrijf en in dat geval is een verjaringstermijn van 5 jaar van toepassing.

Die algemene regel zou evenwel moeten worden genuanceerd omdat bepaalde misdaden door de publieke opinie als veel verfoeilijker dan andere worden ervaren. Dat is het geval bij seksueel misbruik van jonge kinderen, namelijk de misdaden die omschreven zijn in de artikelen 372 tot 386ter van het Strafwetboek.

Les principes généraux découlant de notre droit pénal accordent une double faveur aux auteurs de ces crimes odieux. Par le biais des circonstances atténuantes, qui sont parfois réduites à la seule constatation de l'absence d'antécédent judiciaire, le crime est correctionnalisé: il entraînera dès lors une réduction de peine puisque le délit ne peut être sanctionné que par une peine d'emprisonnement maximum de cinq années; en outre, la prescription sera limitée à cinq ans au lieu de dix années.

La présente proposition de loi a pour but de freiner quelque peu les effets difficilement admissibles au regard de l'opinion publique de la correctionnalisation de ces crimes commis contre les enfants. Il est dès lors prévu que, même en cas de correctionnalisation, le crime visé gardera sa qualification de crime pour ce qui est du délai de prescription. Pour ce qui est de la peine, elle continuera bien entendu à bénéficier de la réduction entraînée par la correctionnalisation (5 ans maximum). L'effet escompté n'est cependant pas négligeable: l'expérience montre que, malheureusement, dans un grand nombre de cas d'exploitation sexuelle d'enfants, et notamment dans les faits d'inceste familial, la jeune victime éprouve un tel sentiment de honte que, bien souvent, le fait criminel n'est porté à la connaissance de la famille ou des autorités judiciaires qu'après de longues années qui, en cas de correctionnalisation, entraînerait alors la constatation de la prescription dans l'état actuel de la législation.

Jacqueline HERZET.

*
* *

PROJET DE LOI

Article unique

L'article 21 de la loi du 17 avril 1878 contenant le titre préliminaire du Code de procédure pénale est complété par un troisième alinéa, libellé comme suit:

« En cas de correctionnalisation d'un fait criminel, visé aux articles 372 à 386ter du Code pénal, commis sur la personne d'un mineur d'âge, le délai de prescription de l'action publique demeure toutefois celui prévu pour les crimes. »

Jacqueline HERZET.

De algemene beginselen die uit ons strafrecht voortvloeien, zijn in tweeërlei opzicht gunstig voor personen die dergelijke verfoeilijke misdaden hebben gepleegd. Door het aanvaarden van verzachtende omstandigheden, die vaak niet meer zijn dan de eenvoudige vaststelling dat de misdadiger geen strafrechtelijk verleden heeft, wordt de misdaad op het correctionele niveau behandeld: dat heeft strafvermindering tot gevolg aangezien op een wanbedrijf een gevangenisstraf staat van ten hoogste 5 jaar; daarenboven zal de verjaringstermijn 5 jaar in plaats van 10 jaar bedragen.

Dit wetsvoorstel heeft tot doel de gevolgen van een correctionele behandeling van misdaden gepleegd op kinderen, die in de ogen van de publieke opinie moeilijk aanvaardbaar zijn, enigszins af te remmen. Derhalve wordt bepaald dat zelfs in geval van een correctionele behandeling, de beoogde misdaad gekwalificeerd zal blijven als misdaad wat de verjaringstermijn betreft. De straf zelf zal verminderd kunnen worden ingevolge de correctionele behandeling (gevangenisstraf van maximaal 5 jaar). Het verwachte resultaat is evenwel niet onbelangrijk: de ervaring leert jammer genoeg dat in een groot aantal gevallen van seksueel misbruik van kinderen en inzonderheid bij incest, het jonge slachtoffer zoveel schaamtegevoelens heeft dat de familie of de gerechtelijke instanties eerst jaren later op de hoogte worden gebracht van de misdadige feiten waarvoor, ingeval ze correctioneel behandeld zouden worden, bij de huidige stand van de wetgeving alleen de verjaring kan worden vastgesteld.

*
* *

ONTWERP VAN WET

Enig artikel

Artikel 21 van de wet van 17 april 1878 houdende de voorafgaande titel van het Wetboek van strafvordering wordt aangevuld met een derde lid, luidende:

« Ingeval een in de artikelen 372 tot 386ter van het Strafwetboek bedoelde misdaad gepleegd op de persoon van een minderjarige wordt omgezet in een wanbedrijf, blijft de verjaringstermijn van de strafvordering evenwel dezelfde als de termijn die bepaald is voor de misdaden. »